

Verminderen en voorkomen van verspreiding
van invasieve uitheemse soorten

PUBLIEKSVERSLAG

RAPID LIFE

INHOUD

- 01 ACHTERGROND
- 02 PROJECTACTIVITEITEN
- 03 CASESTUDIE: RIVIERKREEFTEN
- 04 CASESTUDIE: BIOLOGISCHE BESTRIJDING
- 05 DISCUSSIE

Foto door: Kerrina Maidment

Witgekrabde rivierkreeft (*Austropotamobius pallipes*)

Details van het project

LIFE CODE: LIFE16 NAT/UK/000852

Volledige titel: RAPID LIFE: Holistisch beheer van invasieve soorten in zoet water, langs oevers en in kustgebieden

Coördinerende begunstigde: Animal and Plant Health Agency

Geassocieerde begunstigden: Bristol Zoological Society and Natural England

Website: www.nonnativespecies.org/rapid

INLEIDING EN DOELSTELLING VAN HET PROJECT

IN DIT GEDEELTE

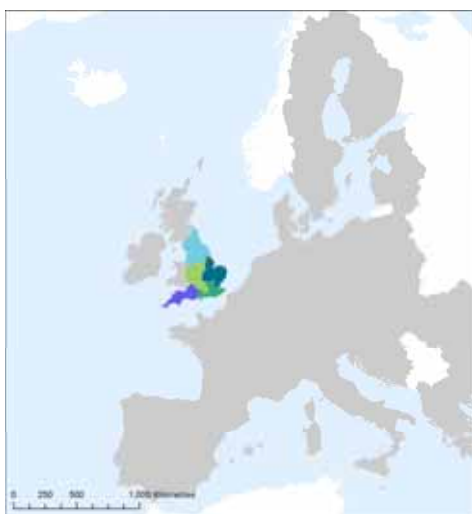
- Informatie over invasieve exoten
- Achtergrond van het project
- Doelstellingen van het project

ACHTERGROND

Het RAPID LIFE-project

Mondiaal worden invasieve uitheemse soorten beschouwd als een van de belangrijkste oorzaken van het verlies aan biodiversiteit en vormen ze de tweede veroorzaker na de vernietiging van habitat. De economische effecten zijn ook ernstig, met geschatte jaarlijkse kosten van ten minste 12 miljard euro in Europa, waaronder kosten van 1,7 miljard Britse pond voor de Britse economie. Habitats in zoet water en in de zee zijn bijzonder kwetsbaar vanwege de onderlinge verbondenheid en het wijdverbreide gebruik voor recreatie- en handelsdoeleinden.

RAPID (Reducing and Preventing IAS Dispersal) LIFE was een driejarig project (2017-2020) in Engeland dat leidend was in innovatieve benaderingen van het beheer van invasieve inheemse soorten (in het Engels: Invasive Alien Species, IAS). Het leverde een pakket aan maatregelen op dat erop gericht was de impact en verspreiding van invasieve exoten in zoet water, langs oevers en in kustgebieden in heel Engeland te verminderen.

Het RAPID LIFE-project vond plaats in Engeland.

RAPID LIFE wilde de kloof overbruggen tussen strategieën op hoog niveau (zoals de GB IAS-strategie) en praktijkgevallen op lokaal niveau. Door in elke regio werk uit te besteden aan plaatselijke experts was de hoop dat het project lokale gemeenschappen zou betrekken bij strategisch en effectief beheer van invasieve exoten en hen te helpen bij het coördineren en samenwerken met naburige regio's door een aanpak vanuit het veld te vergemakkelijken.

"De economische effecten [van invasieve exoten] zijn ook ernstig: de geschatte jaarlijkse kosten in Europa bedragen ten minste 12 miljard euro"

Het doel voor de langetermijneffect van RAPID LIFE is met name een gedragsverandering. Deze gedragsverandering is er grotendeels op gericht om mensen meer bewust te maken van bioveiligheid (om verspreiding van invasieve exoten te voorkomen), maar ook om mensen in het veld te helpen om de beheertechnieken voor gevestigde inheemse exoten te verbeteren. Deze bewustmaking is specifiek toegesneden op bepaalde groepen om het zo relevant mogelijk te maken en om de medewerking en betrokkenheid te maximaliseren.

Acties van RAPID LIFE waren onder meer het ondersteunen van de herziening en bijwerking van de Check Clean Dry (CCD)-methode voor bioveiligheid, het produceren van diverse nuttige middelen voor meer bioveiligheid en beter beheer van invasieve exoten, het geven van workshops en het ontwikkelen van [Regionale beheerplannen voor invasieve soorten](#) (RBIS-plannen). Naast gedragsverandering omvatte het project voorbeelden van conserveringswerk dat gericht was op een breed bereik in alle 'RAPID-regio's' in Engeland. Dit werk bestond voornamelijk

uit het verminderen van het aantal invasieve soorten door middel van goed praktijkbeheer (met name voor reuzenbalsemien, Japanse duizendknoop en de Californische rivierkreeft).

Voor de doeleinden van het project werd Engeland opgesplitst in 5 'RAPID-regio's' — het Noorden, de Midlands, Oost-Engeland, het Zuidoosten en het Zuidwesten.

Projectdoelstellingen

Het RAPID LIFE-project was bedoeld om de introductie van invasieve exoten te voorkomen en de verspreiding ervan tegen te gaan door:

- **Het opzetten van een regionaal gebaseerd kader door heel Engeland voor een effectiever beheer van invasieve exoten, waardoor de productie van RBIS-plannen wordt vergemakkelijkt.**
- **Het voorkomen van de introductie van nieuwe invasieve exoten in de doelomgeving van het project door het verhogen van het bewustzijn van het doelpubliek over bioveiligheid door een gecoördineerd betrokkenheidsprogramma op nationaal en regionaal niveau in Engeland.**

- **Het verhogen van het bewustzijn en de werkzaamheid van systemen voor vroegtijdige waarschuwing en snelle reactie op nationaal niveau in Engeland en het vaststellen van lokale protocollen voor snelle reactie.**
- **Het uitbannen en beheersen van gevestigde invasieve exoten in gebieden met hoge prioriteit waarbij strategische en beste praktijkpakketten worden getoond.**
- **Het delen van onze aanpakken via Europese en internationale netwerken.**

Het RAPID LIFE-project hoopt de informatieverbreiding van problemen met invasieve exoten ver te verspreiden, zowel nationaal als internationaal, en wil het nabootsen van deze aanpakken benadrukken, zodat dit uiteindelijk zal helpen om de verspreiding te vertragen en de introductie van nieuwe invasieve exoten in Engeland te voorkomen.

Foto door: GBNNSS

De invasieve plant Reuzenbalsemien (*Impatiens glandulifera*) neemt een rivier over.

ACTIVITEITEN VAN HET PROJECT

IN DIT GEDEELTE

- Bewustmaking, netwerken en cursussen
- Productie van RBIS-plannen en de gereedschapskist voor het beheer van invasieve exoten
- Voorbeeldprojecten van behoud volgens goede praktijk

BELANGRIJKSTE PROJECTACTIES

Bewustmaking, netwerken en cursussen

De Check, Clean, Dry (CCD)-methode werd in 2011 gelanceerd om de verspreiding van invasieve planten en dieren in de wateren van het Verenigd Koninkrijk te stoppen. De campagne wordt geleid door een samenwerking van belangrijke belanghebbenden, waaronder het GB NNSS (Great Britain Non-native Species Secretariat) en is gericht op het verhogen van het bewustzijn van de problemen met invasieve exoten door het verstrekken van informatie over bioveiligheid aan recreatieve watergebruikers, zoals vissers en booteigenaren.

Het RAPID LIFE-project ondersteunde de campagne door fondsen in te zetten voor het herzien en bijwerken van de campagnematerialen, plus het verspreiden van deze materialen en het opnemen ervan in trainingsmateriaal. We hebben ook het bioveiligheidsprogramma van CCD voor grensgebieden gesteund, waarbij informatieborden om het bewustzijn te verhogen zijn ontwikkeld en geplaatst op cruciale locaties in havens.

Er werden diverse workshops gegeven door RAPID LIFE, waarbij de meerderheid gericht was op het bewustzijn van bioveiligheid en de problemen van

Foto door: GB NNSS

Voorbeeld van een CCD-informatiebord waarmee het bewustzijn van bioveiligheid in de havens werd verhoogd.

verhogen van het invasieve exoten onder waterbeheerders, en aanvullende workshops die gericht waren op het grote publiek en relevante belanghebbenden om ze bewust te maken van de verschillende invasieve soorten, waarop ze moesten letten en hoe dit gemeld moet worden.

Foto door: Wiltshire Wildlife Trust

Cursus over bioveiligheid en het beheer van invasieve exoten.

Voor geslaagd beheer van invasieve soorten is het cruciaal dat dit over geografische grenzen gaat om zo de verspreiding te stoppen. Gedurende het RAPID LIFE-project heeft ons team gewerkt aan het creëren en verbeteren van relaties met een breed scala aan internationale belanghebbenden, met name in Frankrijk en België. Er zijn twee internationale workshops gehouden tijdens het project die mede door RAPID LIFE werden georganiseerd met internationale collega's van hoog aanzien, waardoor er meer kennis werd uitgewisseld en vaker werd samengewerkt door de belangrijkste belanghebbenden.

Foto door: RAPID LIFE

Conferentie in Brussel om ervaringen uit te wisselen over het beheer van invasieve exoten in Europa

Productie van Regionale beheerplannen voor invasieve soorten (RBIS-plannen) en de gereedschapskist voor het beheer van invasieve exoten.

RBIS-plannen zijn documenten die bedoeld zijn om de kloof te overbruggen tussen strategieën op hoog niveau zoals de **GBNNS-strategie** en werkzaamheden die op lokaal niveau worden uitgevoerd, door belanghebbenden zoals lokale actiegroepen (LAG's). Na overleg met belanghebbenden hebben deskundigen in elke regio Regionale beheerplannen voor invasieve soorten (RBIS-plannen) opgesteld voor elk van de vijf regio's in Engeland: het Noorden, Oost-Engeland, de Midlands, het Zuidoosten en het Zuidwesten.

Deze zijn vrij beschikbaar om te downloaden en we hopen dat deze 'levende documenten' in de toekomst regelmatig zullen worden bijgewerkt.

De RBIS-plannen zijn bedoeld om consistente maar regionaal toegespitste aanbevelingen te doen over preventie, vroegtijdige waarschuwing, snelle reactie, uitroeiing en controle van invasieve exoten in heel Engeland. De plannen bevatten nuttige informatie zoals regionale contacten, nuttige middelen en regionale belangrijke organisaties en het signaleren van invasieve exoten die een probleem kunnen gaan vormen in elke regio. Naast de RBIS-plannen heeft RAPID LIFE de uitbreiding ondersteund van het webplatform 'INNS Mapper' voor de registratie van invasieve exoten in heel Engeland. Dit maakt het melden van invasieve exoten laagdrempeliger.

Resultaten:

- **5 RBIS-plannen opgesteld, die samen heel Engeland bestrijken**

Twee van de vele CCD-informatieborden (afgestemd op specifieke gebruikersgroepen) die tijdens de RAPID LIFE-campagne zijn geplaatst om het bewustzijn van bioveiligheid en de problemen omtrent invasieve exoten te verhogen.

- **35 workshops over bioveiligheid gegeven, en 9 andere workshops**
- **305 CCD-informatieborden geplaatst op sleutelplaatsen**
- **Een netwerk van 227 distributiepunten voor CCD-materialen opgesteld**
- **4 bioveiligheidsplannen voor riviermondingen geproduceerd**

Naast de RBIS-plannen is er een uitgebreide gereedschapskist voor het beheer van invasieve exoten samengesteld. Deze gereedschapskist is gratis online beschikbaar en bestaat uit verschillende materialen, waaronder informatie voor de planning en het trainen van belanghebbenden op het gebied van bioveiligheid en invasieve exoten, afgestemd op verschillende gebruikersgroepen. Het bevat ook gidsen voor goed praktijkbeheer voor diverse soorten invasieve exoten en video's over het verhogen van het bewustzijn.

Vrijwilligers gebruiken goede praktijkbeheerstechnieken om moeraslantaarn te beheren.

Proefdeelname aan het accreditatieprogramma voor waterlichamen

AQUA (Aquatic Quality Award) is een accreditatieprogramma voor bioveiligheid dat als onderdeel van het RAPID LIFE-project is getest met een regionale proef in het Zuidwesten van Engeland. Het project werd als onderdeel van het RAPID LIFE-project uitgevoerd door Bristol Zoological Society (samen met South West Water en the Animal and Plant Health Agency) en is ontworpen om te helpen de verspreiding van invasieve uitheemse soorten in te dammen.

Het project is een manier om waterbeheerders te belonen voor topkwaliteit in bioveiligheid en hen te erkennen voor het actieve behoud van hun locatie om de inheemse aquatische diversiteit te maximaliseren. Er zijn de drie niveaus van de award: brons, zilver en goud. Zo hebben de deelnemers de mogelijkheid om een bronzen niveau van accreditatie te krijgen en te werken naar het zilveren en gouden niveau. Tijdens de looptijd van dit RAPID LIFE-project hebben we 45 locaties kunnen accrediteren. Hopelijk kan dit project ook op andere locaties worden ingezet.

Voorbeelden van CCD-borden (afgestemd op specifieke gebruikersgroepen) die zijn geplaatst via RAPID LIFE. Het plaatsen van lokale CCD-borden is één van de criteria van het AQUA-project.

Voorbeeldprojecten van behoud volgens goede praktijk

Projecten in deelstroomgebieden (kleinschalig)

Tijdens de duur van het RAPID LIFE-project zijn er drie projecten in belangrijke deelstroomgebieden uitgevoerd. Het betrof drie soorten: moeraslantaarn (*Lysichiton americanus*), reuzenberenklauw (*Heracleum mantegazzianum*) en de grote waternavel (*Hydrocotyle ranunculoides*).

Dit werk werd uitgevoerd met behulp van goede praktijktechnieken en werd beheerd door vertegenwoordigers van lokale actiegroepen met steun van vrijwilligers.

Stroomgebiedprojecten (grootschalig)

Foto door: GB NNS

De invasieve reuzenberenklauw (*Heracleum mantegazzianum*) is een gevaar voor de menselijke gezondheid en heeft een negatief effect op de biodiversiteit.

Tijdens de duur van het RAPID LIFE-project zijn twee grotere stroomgebiedprojecten uitgevoerd en het betrof twee soorten: Japanse duizendknoop (*Fallopia japonica*) en reuzenbalsemien (*Impatiens glandulifera*) in de rivier de Avon in Bristol en de stroomgebieden van de rivier de Wensum. In beide stroomgebieden was de reuzenbalsemien de overheersende invasieve exoot en het merendeel van de behandelingen was gericht op deze soort, waarbij de plant meestal met de hand werd verwijderd.

Bedrijfsvrijwilligers die werken aan het grootschalige project in het stroomgebied van de rivier de Avon.

Japane duizendknoop wordt vaker behandeld door het te bespuiten met onkruidbestrijders en kan daarom meestal niet worden uitgevoerd door vrijwilligers. Het merendeel van deze behandelingen werd daarom uitgevoerd door professionele aannemers met een vergunning.

overvloedig was dan werd verwacht en dit benadrukt het belang van goede basisgegevens in de projectplanning.

Resultaten van de stroomgebiedprojecten:

- **In totaal werd 41.000 m² reuzenbalsemien en 1.640 m² Japanse duizendknoop verwijderd.**
- **In beide stroomgebieden overtrof de behandeling van de reuzenbalsemien de projectdoelen aanzienlijk.**
- **Het doel voor verwijdering voor Japanse duizendknoop werd niet gehaald. De aannemers gaven aan dat dit kwam doordat de Japanse duizendknoop minder**

Foto door: GB NNSS

Japane duizendknoop (*Fallopia japonica*), een van de doelsoorten van de stroomgebiedprojecten, kan aanzienlijke economische gevolgen hebben, maar ook ecologische gevolgen voor de omgeving.

Californische rivierkreeft (*Pacifastacus leniusculus*)

De invasieve Californische rivierkreeft, afkomstig uit Noord-Amerika, is helaas goed gevestigd in Groot-Brittannië en een aantal andere Europese landen. Deze rivierkreeften werden oorspronkelijk geïntroduceerd om als voedsel te worden gekweekt. Negatieve effecten van deze soort zijn onder meer het verdringen en bedreigen van inheemse soorten, en de erosie van rivieroeveren door ingraving. De belangrijkste zorg is de rol die deze soort speelt bij de verspreiding van de dodelijke ziekte 'kreeftenpest', die in heel Europa inheemse rivierkreeften heeft gedecimeerd. Deze rivierkreeft ziet eruit als een grote zeekeeft en kan wel 18 cm lang worden, veel groter dan de enige inheemse rivierkreeft in Groot-Brittannië, de bedreigde witgekrabde rivierkreeft. De Californische rivierkreeft is gemakkelijk te herkennen aan de blauw/witte markeringen aan de onderkant van de rode klauwen.

CASESTUDIE: RIVIERKREEFT

BEHOUD VAN DE WITGEKRABDE RIVIERKREEFT EN BEHEER VAN DE INVASIEVE CALIFORNISCHE RIVIERKREEFT

Casestudie: rivierkreeft

Het RAPID LIFE-project heeft Bristol Zoological Society (BZS) ondersteund bij de dubbele aanpak voor het behoud van rivierkreeft in het Zuidwesten van Engeland. Dit betrof ook de herintroductie van inheemse witgekrabde rivierkreeften en het reguleren van de invasieve Californische rivierkreeft.

Behoud van de witgekrabde rivierkreeft

Omdat de invasieve Californische rivierkreeft zich zo wijd verspreid heeft en mogelijkheid de dodelijke kreeftenplaag overbrengt naar de Britse inheemse witgekrabde rivierkreeft, werden de witgekrabde rivierkreeften alleen uitgezet op beschermde locaties. Dit zijn veilige toevluchtsoorden voor de witgekrabde rivierkreeft die worden gekozen omdat daar geen invasieve rivierkreeften zijn en de locatie geïsoleerd ligt.

BZS kweekt witgekrabde rivierkreeft en brengt ze groot in hun speciaal hiervoor gebouwde kweekvijver in de dierentuin, plaatst ringen (om de kreeften te kunnen monitoren) en zet de dieren vervolgens uit op de beschermde locaties.

Uitzetten van witgekrabde rivierkreeften op één van de beschermde locaties van RAPID.

Voor meer informatie over het werk van BZS met witgekrabde rivierkreeften, zie:

<https://bristolzoo.org.uk/save-wildlife/conservation-and-research/white-clawed-crayfish-project>

Monitoren van Californische rivierkreeften

Het reguleren van de Californische rivierkreeften werd gedurende 18 maanden uitgevoerd op twee locaties in het Zuidwesten van Engeland. Naast het vangen van de dieren met vallen, werd er gebruikt gemaakt van de techniek om water weg te laten vloeien (tijdelijke afvoer) van de gemonitorde locaties en werden de mannelijke Californische rivierkreeften gesteriliseerd en weer vrijgelaten. Er werd verwacht dat door het vrijlaten van grote gesteriliseerde mannetjes, deze mannen een monopoliepositie zouden krijgen waardoor de jongere mannetjes geen kans zouden krijgen om zich voort te planten. Tijdens het RAPID LIFE-project werd er echter in andere projecten met Californische rivierkreeften vastgesteld dat de mannelijke sterilisatie niet zo effectief was als oorspronkelijk werd gedacht (de kleinere mannetjes slopen voorbij de gesteriliseerde mannetjes om met de vrouwtjes te paren!). Daarom werd de focus verlegd naar de andere methode en onderzochten we de introductie van roofdieren (roofvissen kunnen helpen om kleinere rivierkreeften te vangen, die niet met een val gevangen konden worden).

Resultaten tijdens het RAPID LIFE-project

- BZS kweekte 1100 witgekrabde rivierkreeften
- Ruim 2500 Californische rivierkreeften en 19.700 pasgeboren Californische rivierkreeften en eieren zijn verwijderd en op humane wijze gedood
- Er zijn 2 nieuwe beschermde locaties voor witgekrabde rivierkreeften gecreëerd en 2 bestaande beschermde locaties zijn uitgebreid

Foto door: John Musham

Roestschimmel op een blad van reuzenbalsemien (*Impatiens glandulifera*)

Reuzenbalsemien is afkomstig uit de uitlopers van de Himalaya, India en Pakistan, en is een wijdverspreide invasieve soort in Engeland en elders in Europa. Deze soort is zeer schadelijk omdat het erosie van rivieroeveren veroorzaakt en een dichte begroeiing vormt. Dit veroorzaakt een toenemend risico op overstromingen, de afname van inheemse planten, en een negatieve invloed op andere biodiversiteit. Hoewel de reuzenbalsemien slechts een eenjarige plant is, is de plant toch zeer invasief vanwege de grote hoeveelheid zaad die wordt geproduceerd en verspreid. Elke plant produceert ten minste 500 zaden die tot 7 meter van de moederplant kunnen worden weggeslingerd door zaadpeulen die bij aanraking exploderen. Het biologische bestrijdingsmiddel dat wordt gebruikt voor de reuzenbalsemien is roestschimmel (*Puccinia*), dat de stam en de bladeren van de reuzenbalsemien infecteert tijdens het groeiseizoen.

CASESTUDIE: BIOLOGISCHE BESTRIJDING

HET AANTONEN EN MONITOREN VAN HET GEBRUIK VAN BIOLOGISCHE BESTRIJDINGSMIDDELEN

Casestudie: Biologische bestrijding

Het RAPID LIFE-project heeft het werk van CABI ondersteund voor biologische bestrijding van de reuzenbalsemien (*Impatiens glandulifera*) en de Japanse duizendknoop (*Fallopia japonica*) in heel Engeland.

Japanse duizendknoop

Het biologische bestrijdingsmiddel dat door CABI wordt gebruikt voor de Japanse duizendknoop is een bladvlo (*Aphalara itadori*). Het is een duizendknoopspecialist die het sap uit de bladeren zuigt, waardoor de plant wordt beschadigd. Meer informatie over het werk van CABI met Japanse duizendknoop vindt u hier:

www.cabi.org/japaneseknotweedalliance

Foto door: John Musham

Een bladvlo op een Japanse duizendknoopplant op een van de locaties waar RAPID LIFE biologische bestrijding heeft toegepast.

Tijdens het RAPID LIFE-project werden er op 13 locaties in heel Engeland bladvloen vrijgelaten en gemonitord. De bladvloen hadden overleefd niet altijd de koude, vochtige winter in Engeland,

waardoor CABI voor toekomstige projecten andere soorten overweegt die zich beter hebben aangepast aan dit soort klimaat.

De reuzenbalsemien

Tijdens het RAPID LIFE-project werd er op 15 locaties roestschimmel ingezet als biologisch bestrijdingsmiddel. Door het RAPID LIFE-project werd ontdekt dat er in Engeland eigenlijk drie verschillende biotypen (dezelfde soort, maar met regionale verschillen) bestaan van de reuzenbalsemien en dat de gebruikte roestschimmel niet werkte voor de biotypen in het Zuidoosten en het Zuidwesten van Engeland. Dit betekent dat de reuzenbalsemien waarschijnlijk op minstens drie verschillende momenten in Engeland is geïntroduceerd. Dit is zeer nuttige informatie en voor toekomstige projecten zal CABI proberen om andere soorten van de roestschimmel te gebruiken die beter werken tegen deze andere biotypen. Meer informatie over het werk van CABI op het gebied van de reuzenbalsemien vindt u hier: www.himalayanbalsam.cabi.org

Foto door: CABI

Een onderaannemer brengt tijdens een van de trainingsdagen van RAPID roestschimmel aan op enkele reuzenbalsemienplanten.

DISCUSSIE

IN DIT GEDEELTE

- Discussie van de resultaten
- After-LIFE

KIJKEN NAAR HET VERLEDEN EN DE TOEKOMST

Discussie van de resultaten

Het RAPID LIFE-project heeft al haar doelstellingen gehaald. We hebben onze Regionale beheerplannen voor invasieve soorten (RBIS-plannen) voltooid en deze zijn gratis te downloaden en zullen gedurende ten minste vijf jaar worden bijgewerkt. We hebben de herziening van de Check Clean Dry-campagne ondersteund, materiaal verspreid en workshops gegeven om de bewustwording van invasieve exoten en bioveiligheid te verhogen. Er zijn vijf praktische beheerprojecten voor invasieve exoten uitgevoerd en we hebben BZS ondersteund bij het beheer van rivierkreeften. RAPID LIFE heeft ook bestaande internationale netwerken uitgebreid en heeft twee overzeese conferenties georganiseerd met een verscheidenheid aan relevante begunstigen, waar we de kennis hebben gedeeld die we via RAPID hebben opgedaan.

Er werd slechts één aspect van één doel niet gehaald op de manier die we oorspronkelijk hadden ingeschat. Tijdens RAPID LIFE hebben we workshops georganiseerd over alertheid en belangrijke soorten om het bewustzijn te verhogen, mensen te leren waar ze op moeten letten en waar/hoe ze zaken kunnen melden. We hebben echter niet direct de werkzaamheid van de snelle respons binnen het VK vergroot omdat deze momenteel op nationaal niveau wordt uitgevoerd door nationale organisaties (de GB NNSS, DEFRA en Natural England).

Vanwege de ecologische aard van invasieve exoten en het aanmoedigen van gedragsverandering zal het waarschijnlijk jaren duren om de volledige impact te zien van sommige aspecten van het RAPID LIFE-project. De evaluatie van de kosten en baten van de kennisoverdracht/-coördinatie door de activiteit via RAPID LIFE blijkt moeilijk te zijn. Het feit dat het project was gebaseerd op samenwerking is inherent positief, zoals het creëren van nuttige bronnen en hulpmiddelen met input van belanghebbenden. Helaas was het toch moeilijk om specifieke kosten en baten aan individuele activiteiten toe te schrijven. Het monitoren tijdens de 'After-LIFE'-fase zal nuttig zijn om eventuele doorwerking van veranderingen door de activiteiten van het project te kunnen zien.

Het werk van RAPID LIFE bij invasieve exoten, zowel praktisch als op het gebied van bewustwording, zal waarschijnlijk zowel op de korte als de lange termijn voordelen hebben, omdat invasieve exoten als een

ernstig milieu- en economisch probleem worden gezien. Invasieve exoten vormen een van de belangrijkste oorzaken van het verlies aan biodiversiteit (Convention for Biological Diversity) en naar schatting bedraagt de economische impact van invasieve soorten (in Groot-Brittannië) ongeveer 1,7 miljard Britse pond per jaar (Williams et al., 2010). De totale schade wordt echter naar schatting veel groter, vooral na het opnemen van andere indirecte effecten die moeilijk economisch te kwantificeren zijn (Pimentel et al., 2005).

Hoewel het reguleren van bestaande invasieve exoten belangrijk is, wordt het voorkomen van de introductie van nieuwe invasieve exoten op de lange termijn als nog effectiever beschouwd, vandaar de focus op het verhogen van het bewustzijn als onderdeel van RAPID LIFE.

Foto door: Yorkshire Dales Rivers Trust

Twee van de vele CCD-informatieborden (afgestemd op specifieke gebruikersgroepen die tijdens de RAPID LIFE-campagne zijn geplaatst om het bewustzijn van bioveiligheid en de problemen omtrent invasieve exoten te verhogen.

Naast bewustmaking zal de focus van het project op het versterken van de samenwerking en de coördinatie tussen relevante belanghebbenden waarschijnlijk aanzienlijk helpen bij het toekomstige beheer van invasieve exoten in Groot-Brittannië en elders. De door RAPID gebruikte aanpakken zijn gemakkelijk verder overdraagbaar.

Foto door: RAPID LIFE

De conferentie "Grensoverschrijdende informatie-uitwisseling" in Frankrijk, georganiseerd door RAPID LIFE en het Franse Informatiecentrum Invasieve Exoten.

Samenwerkingen en netwerken via het project hebben al de interesse van andere EU-lidstaten (tot nu toe Spanje en Frankrijk) gewekt om soortgelijke bioveiligheids campagnes als CCD uit te gaan voeren en middelen zoals de RBIS-plannen te reproduceren.

Belangrijkste lessen die geleerd zijn van RAPID LIFE

- **Goede basisgegevens zijn essentieel voor het plannen en monitoren van projecten.**
- **Toegang tot gegevens is een complex probleem dat in de planningsfase zorgvuldig moet worden bekeken.**
- **Tijdlijnen, begrotingen en doelstellingen moeten zorgvuldig, maar met enige flexibiliteit, worden gepland.**
- **De beschikbaarheid van expertise en de niveaus van betrokkenheid kunnen geografisch variëren en dit moet in een vroeg stadium worden meegenomen.**
- **Het is belangrijk om gedurende meerdere jaren continue betrokkenheid van belanghebbenden bij een project te waarborgen.**

After-LIFE

De waarde van elk project is uiteindelijk afhankelijk van de status van zijn nalatenschap. De coördinerende begunstigde van RAPID LIFE, the Animal and Plant Health Agency, zal gedurende ten minste 5 jaar toezicht houden op het 'After-LIFE'-plan en het bewaken en de nalatenschap van het project uitbouwen. De omvang van toekomstige acties zal tot op zekere hoogte afhangen van de beschikbare financiering, maar APHA heeft al toegezegd om de online middelen van RAPID bij te houden en te herzien, waaronder de RBIS-plannen na overleg met belanghebbenden. APHA zal ook de werkzaamheid van AQUA (het proef-accreditatieprogramma voor waterlichamen) beoordelen en de wijze van verspreiding van CCD-borden en -materialen door RAPID LIFE in kaart brengen. Bovendien zal APHA de lokale actiegroepen zoveel mogelijk blijven ondersteunen, zodat deze hun geweldige werk op het gebied van het beheer van invasieve exoten in Groot-Brittannië kunnen voortzetten. APHA hoopt ook de waardevolle nationale en internationale netwerken die tijdens het project zijn ontstaan te handhaven en uit te bouwen.

Foto door: Neil Green

Vrijwilligers werken hard aan het handmatig verwijderen van reuzenbalsemien tijdens een voorbeeldproject in het stroomgebied van de rivier de Avon in Bristol, als onderdeel van het beheer van invasieve exoten binnen het RAPID LIFE-project

ERKENNINGEN

Dank aan iedereen die het RAPID LIFE-project heeft ondersteund. Extra dank aan Dave Parrott, Mike Sutton-Croft, Rachel Embleton, Bec Jones en ons geweldige beheerteam bij APHA, Niall Moore, Olaf Booy en Lucy Cornwell bij de GB NNS, Jen Nightingale en Lizy Jones bij BZS, iedereen die vanuit Natural England heeft geholpen (met name Gavin Measures, Jan Maclennan, Adrian Jowitt en Hazel Selley), Wildlife Link, CABI, DEFRA, the Environment Agency, EAZA, de IUCN, het European Alien Species Information Network, de RAPID LIFE Steering Group, de LAG's, Gilles Le Cuir en L'Agence régionale de la Biodiversité en Île-de-France, Emmanuelle Sarat en Doriane Blottiere, Tim Adriens en Sonia Vanderhoeven, Sara Macias-Rodriguez, Ed Tooth, Jean McKendree, Andrea Friffiths, Neil Green, Nicola Morris en Kate Hills. Tot slot dank ik Lynne Barratt van de Europese Commissie.

DETAILS VAN HET PROJECT

Volledige titel: RAPID LIFE: Holistic management of invasive species in freshwater aquatic, riparian and coastal environments (RAPID LIFE: Holistisch beheer van invasieve soorten in zoet water, langs oevers en in kustgebieden)

Duur van het project: 01/07/2017 - 03/06/2020 (verlengd tot 31/12/2020)

Totale projectbudget: 1.136.663 euro (financiële bijdrage van de EU = 59,97% van de totale beschikbare begroting)

Coördinerende begunstigde: Animal and Plant Health Agency

Geassocieerde begunstigten: Bristol Zoological Society and Natural England

Website: www.nonnativespecies.org/rapid

